

ВІДМЕЖУВАННЯ ПОГРОЗИ АБО НАСИЛЬСТВА ЩОДО ДЕРЖАВНОГО ЧИ ГРОМАДСЬКОГО ДІЯЧА (СТ. 346 КК УКРАЇНИ) ВІД ІНШИХ СУМІЖНИХ З НИМ ЗЛОЧИНІВ ЗА КРИМІНАЛЬНИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ

Притула В.В. - здобувач Харківського національного університету
внутрішніх справ

УДК 343.31

В статье рассмотрены проблемные вопросы отграничения угрозы или насилия в отношении государственного либо общественного деятеля (ст. 346 УК Украины) от иных преступлений против авторитета органов государственной власти, органов местного самоуправления и объединений граждан. Исследованы общие и отличительные признаки и свойства данных составов преступлений. На основе проведенных исследований были разработаны соответствующие выводы и предложения, имеющие теоретическое и практическое значение в дальнейшем изучении данной проблемы.

Ключові слова: погроза, насильство щодо державного чи громадського діяча, суміжні склади злочинів, відмежування від суміжних складів злочинів.

Погроза або насильство щодо державного чи громадського діяча (ст. 346 Кримінального кодексу України) відповідно до чинного кримінального законодавства України відноситься до злочинів проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян [3]. Відповідний розділ Кримінального кодексу України (далі – КК України) містить у собі 23 склади злочинів, родовим об'єктом посягання яких є суспільні відносини в сфері забезпечення та охорони авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян [4, с. 494-495]. Однак, незважаючи на те, що дані склади

злочинів посягають на єдиний родовий об'єкт, все ж таки, вони мають певні особливості у визначенні безпосереднього та додаткового безпосереднього об'єкту посягання, об'єктивної сторони, суб'єкта та суб'єктивної сторони. Саме ці обставини є важливими для правильної кваліфікації злочинного діяння особи та винесення вироку у відповідності з діючим кримінальним законодавством України, а тому питанню відмежування певного злочину від інших суміжних з ним складів злочинів повинна приділятися чимала увага.

Окремі питання відмежування злочинів проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян висвітлювали у своїх наукових працях Д.В. Бараненко, В.І. Борисов, В.Н. Куц, М.С. Магарін, Н.А. Мирошніченко, А.В. Савченко, А.В. Старушкевич [1, с. 93], однак проблема відмежування погрози або насильства щодо державного чи громадського діяча (ст. 346 КК України) від інших суміжних з ним складів злочинів не була об'єктом комплексного дослідження й аналізу в кримінальному праві України, а тому вона потребує більш глибокого вивчення та наукового дослідження.

Отже, метою цієї статті є детальне вивчення та дослідження особливостей відмежування погрози або насильства щодо державного чи громадського діяча (ст. 346 КК України) від інших суміжних з ним складів злочинів.

Серед суміжних з погрозою або насильством щодо державного чи громадського діяча складу злочину слід виділити склади злочинів, що передбачені статтями: 345 КК України «Погроза або насильство щодо працівника правоохоронного органу», 348 КК України «Посягання на життя працівника правоохоронного органу, члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовця», 350 КК України «Погроза або насильство щодо службової особи чи громадянина, який виконує громадський обов'язок», а також ст. 112 КК України «Посягання на життя державного чи громадського діяча» та ст. 129 КК України «Погроза вбивством» [5].

Для того, щоб з'ясувати як та чим само відмежовуються перераховані склади злочинів від злочину, передбаченого ст. 346 КК України, потрібно дослідити та проаналізувати складові елементи кожного складу злочину окремо, а також у безпосередньому їх порівнянні зі складом злочину «Погроза або насильство щодо державного чи громадського діяча».

Так, ст. 345 КК України «Погроза або насильство щодо працівника правоохоронного органу» суміжна з досліджуваним нами складом злочину «Погроза або насильство щодо державного чи громадського діяча», передбаченого ст. 346 КК України, об'єктом посягання. Основним безпосереднім об'єктом зазначених злочинів є нормальна робота та авторитет представника влади. Додатковим безпосереднім об'єктом виступають право на життя особи потерпілого та його близьких родичів, а також здоров'я зазначених осіб [6, с. 874-875].

Разом з тим, зазначені склади злочинів різняться між собою переліком осіб, що можуть виступати у якості потерпілих осіб від скоєння подібних злочинів.

Так, відповідно до ч. 1 ст. 345 КК України потерпілим від скоєння подібного злочину може визначатися лише представник правоохоронного органу або його близькі родичі [3].

Відповідно до ч. 1 ст. 2 Закону України «Про державний захист працівників суду

і правоохоронних органів» від 23 грудня 1993 року № 3781-XII, правоохоронні органи – це органи прокуратури, внутрішніх справ, служби безпеки, Військової служби правопорядку у Збройних Силах України, органи охорони державного кордону, органи доходів і зборів, органи і установи виконання покарань, слідчі ізолятори, органи державного фінансового контролю, рибоохорони, державної лісової охорони, інші органи, які здійснюють правозастосовні або правоохоронні функції [2].

У свою чергу, ч. 2 ст. 2 зазначеного Закону встановлює, що близькими родичами співробітників правоохоронних органів є: батьки, дружина (чоловік), діти, рідні брати і сестри, дід, баба, онуки, посягання на життя, здоров'я, житло і майно яких перешкоджає виконанню працівниками суду і правоохоронних органів покладених на них законом обов'язків і здійсненню наданих прав [2].

На відміну від ч. 1 ст. 345 КК України, диспозиція ч. 1 ст. 346 КК України вже містить чіткий перелік осіб, що визнаються потерпілими від подібного злочину, а отже для встановлення особи потерпілого нам не потрібно звертатися до інших нормативно-правових актів. Отже, відповідно до ч. 1 ст. 346 КК України потерпілими визнаються: Президент України, Голова Верховної Ради України, народний депутат України, Прем'єр-міністр України, член Кабінету Міністрів України, Голова чи судді Конституційного Суду України або Верховного Суду України чи вищих спеціалізованих судів

України, Генеральний прокурор України, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, Голова Рахункової палати, Голова Національного банку України та керівник політичної партії України. Окрім зазначених вище осіб потерпілими також визнаються близькі родичі, якщо злочин був вчинений у зв'язку з державною чи громадською діяльністю зазначених осіб [4, с. 503-504].

Перелік близьких родичів (як вже нами зазначалося раніше) визначається Законом України «Про державний захист

працівників суду і правоохоронних органів» від 23 грудня 1993 року № 3781-ХІІ.

Склади злочинів, передбачені ст. 346 та ст. 345 КК України суміжні між собою також об'єктивною стороною, оскільки в обох зазначених складах злочинів вона характеризується погрозою вбивства, завданням шкоди здоров'ю, знищенням або пошкодженням майна потерпілого або його близьких родичів (ч. 1 ст. 346 КК України та ч. 1 ст. 345 КК України). Однак, незважаючи на певну схожість, все ж таки різниця в об'єктивній стороні зазначених складів злочинів полягає в тому, що об'єктивна сторона злочину, передбаченого ч. 1 ст. 346 КК України також характеризується діянням у вигляді викрадення або позбавлення волі потерпілого чи його близького родича. Такого виду діяння в об'єктивній стороні злочину, передбаченого ч. 1 ст. 345 КК України немає [3].

Слід зазначити, що частини 2 та 3 статей 345 та 346 КК України є ідентичними за переліком суспільно небезпечних діянь, що ними охоплюються (ч. 2 ст. 345 та ст. 346 КК України – завдання побоїв, легких чи середньої тяжкості тілесних ушкоджень потерпілому або його близьким родичам; ч. 3 ст.ст. 345 та 346 КК України – завдання тяжких тілесних ушкоджень потерпілому або його близьким родичам), а тому не дають підстав для відмежування [3].

Проте, відмінністю в об'єктивній стороні зазначених складів злочинів, яка дає змогу їх відмежовувати, є скоєння протиправного діяння, передбаченого ч. 1, 2 або 3 ст. 345 КК України організованою групою (ч. 4 ст. 345 КК України). Така особливість у злочині, передбаченому ст. 346 КК України відсутня [3].

Суб'єкт та суб'єктивна сторона злочинів, передбачених ст. 345 КК України та ст. 346 КК України, відмінностей, що дали б змогу відмежувати зазначені склади злочинів один від одного, не мають, а тому за даними елементами складу злочину досліджувані нами склади злочинів не відмежовують.

Що стосується відмежування зазначених складів злочинів за видами покарання, що можуть застосовуватися до винних

осіб за їх скоєння, то слід зауважити, що законодавець встановив більш суворіше покарання за скоєння злочину, передбаченого ст. 346 КК України, ніж за злочин, передбачений ст. 345 КК України.

Так, за скоєння злочину, передбаченого ч. 1 ст. 346 КК України, законодавцем встановлене покарання лише у вигляді позбавлення волі строком до п'яти років, а отже цей злочин є злочином середньої тяжкості. Разом з тим, за скоєння злочину, передбаченого ч. 1 ст. 345 КК України, законодавцем встановлене покарання у вигляді виправних робіт на строк до двох років або арешт на строк до шести місяців, або обмеження волі на строк до трьох років, або позбавлення волі на той самий строк. Отже, законодавець визнає злочин, передбачений ч. 1 ст. 345 КК України, злочином невеликої тяжкості [3].

Злочини, передбачені ч. 2 та ч. 3 ст. 346 КК України, є злочинами тяжким та особливо тяжким відповідно, оскільки за скоєння злочину, передбаченого ч. 2 ст. 346 КК України передбачене покарання у вигляді позбавлення волі на строк від чотирьох до семи років, а за скоєння злочину, передбаченого ч. 3 ст. 346 КК України – позбавлення волі на строк від семи до дванадцяти років [3].

Разом з тим, законодавець визначив злочини, передбачені ч. 2 та ч. 3 ст. 345 КК України злочином середньої тяжкості та особливо тяжким злочином відповідно, а тому санкцією ч. 2 ст. 345 КК України передбачене покарання у вигляді обмеження волі на строк до п'яти років або позбавлення волі на той самий строк, а санкцією ч. 3 ст. 345 КК України – покарання у вигляді позбавлення волі на строк від п'яти до дванадцяти років [3].

Як нами вже зазначалося раніше, певною особливістю, що відмежовує склад злочину, передбачений ст. 345 КК України від складу злочину, передбаченого ст. 346 КК України, є охоплення складом злочину, передбаченого ст. 345 КК України скоєння погрози або насильства щодо працівника правоохоронного органу організованою групою (ч. 4). Даний злочин законодавець визнає особливо тяжким та

встановлює за його скоєння покарання у вигляді позбавлення волі на строк від семи до чотирнадцяти років [3].

Погрозу або насильство щодо державного чи громадського діяча (ст. 346 КК України) також слід відмежовувати від такого складу злочину, як погроза або насильство щодо службової особи чи громадянина, який виконує громадський обов'язок (ст. 350 КК України).

Зазначені злочини мають єдиний об'єкт посягання. Як нами вже зазначалося раніше, об'єктом посягання ст.ст. 345, 346, а також ст. 350 КК України є нормальна робота та авторитет представника влади. Додатковим безпосереднім об'єктом виступають право на життя особи потерпілого та його близьких родичів, а також здоров'я зазначених осіб [6, с. 874-875].

Об'єктивні сторони злочинів, передбачених статтями 346 та 350 КК України, мають певні відмінності, що й дозволяють їх відмежувати.

Слід зазначити, що об'єктивна сторона складу злочину, передбаченого ч. 1 ст. 350 КК України, так само, як і об'єктивна сторона злочину, передбаченого ч. 1 ст. 346 КК України характеризується погрозою вбивства, завданням певної шкоди для здоров'я та майна потерпілого або його близьких родичів, але на відміну від ч. 1 ст. 346 КК України погроза завдання шкоди для здоров'я повинна бути виражена тільки спричиненням тяжких тілесних ушкоджень, а погроза знищення або пошкодження майна тільки загальнонебезпечним способом [6, с. 887-888].

Що стосується наступної відмінності в об'єктивній стороні вищезазначених злочинів, то вона виражається особою потерпілого: за ст. 350 КК України потерпілим може бути службова особа (особа, яка постійно чи тимчасово здійснює функції представника влади, а також обіймає посаду, пов'язану з виконанням організаційно-розпорядчих чи адміністративно-господарських обов'язків) або її близькі родичі, а також громадянин, який виконує громадський обов'язок, тобто бере участь у діяльності громадських організацій та громадській діяльності підприємств, установ,

організацій, у запобіганні та припиненні злочинів, порушень громадського порядку, наглядають за поведінкою осіб, взятих на поруки, тощо [5].

Як нами вже зазначалося раніше, потерпілим від злочину, передбаченого ст. 346 КК України може бути обмежений, тобто виключний перелік осіб: Президент України, Голова Верховної Ради України, народний депутат України, Прем'єр-міністр України, член Кабінету Міністрів України, Голова чи судді Конституційного Суду України або Верховного Суду України чи вищих спеціалізованих судів України, Генеральний прокурор України тощо [4, с. 503-504].

Об'єктивні сторони кваліфікованих та особливо кваліфікованих складів злочинів, передбачених ст.ст. 346 та 350 КК України є тотожними, а отже відмінностей, за якими можна було б відмежовувати зазначені склади злочинів, не мають.

Суб'єктивні складові порівнюваних злочинів (суб'єкт та суб'єктивна сторона) також не мають тих відмінностей, за якими можна було б їх відмежовувати, окрім наявності в суб'єктивній стороні складу злочину, передбаченого ст. 350 КК України обов'язкового тільки для цього складу елементу – мети скоєння злочину: припинення діяльності службової особи чи громадянина, який виконує громадський обов'язок, або зміни її характеру в інтересах того, хто погрожує. Така мета в суб'єктивній стороні злочину, передбаченого ст. 346 КК України відсутня [3].

Встановлене законодавцем покарання за вказаними злочинами також дає змогу до їх відмежування. Так, злочин, передбачений ч. 1 ст. 350 КК України, на відміну від злочину, передбаченого ч. 1 ст. 346 КК України, законодавець визнає злочином невеликої тяжкості, за який встановлюється покарання у вигляді арешту на строк до шести місяців або обмеження волі на строк до трьох років, або позбавлення волі на строк до двох років. У свою чергу, (як нами вже зазначалося раніше), злочин, передбачений ч. 1 ст. 346 КК України є злочином середньої тяжкості, за скоєння якого встановлене покарання лише у ви-

гляді позбавлення волі строком до п'яти років. Злочин, передбачений ч. 2 ст. 350 КК України законодавець визнає злочином середньої тяжкості, за який встановлене покарання у вигляді обмеження волі на строк від трьох до п'яти років або позбавлення волі на той самий строк. Разом з тим, злочин, передбачений ч. 2 ст. 346 КК України законодавець визнає злочином середньої тяжкості, оскільки за його скоєння встановлене покарання у вигляді позбавлення волі на строк від чотирьох до семи років. Злочин, передбачений ч. 3 ст. 350 КК України так само, як і злочин, передбачений ч. 3 ст. 346 КК України законодавець визнає тяжким, за який встановлене покарання у вигляді позбавлення волі на строк до дванадцяти років. Різниця полягає лише у початковому строку позбавлення волі: для ч. 3 ст. 350 КК України – це п'ять років, а для ч. 3 ст. 346 КК України – сім років [3; 5].

Також, заслуговує на увагу проблема відмежування складу злочину, передбаченого ч. 1 ст. 346 КК України від складу злочину, передбаченого ст. 129 КК України «Погроза вбивством».

Найважливішим критерієм, за яким слід відмежовувати дані злочини, є об'єкт посягання. При погрозі або насильстві щодо державного чи громадського діяча об'єктом посягання виступає нормальна робота та авторитет представника влади. Додатковим безпосереднім об'єктом виступають право на життя особи потерпілого та його близьких родичів, а також здоров'я зазначених осіб [6, с. 874-875]. При погрозі вбивством (ст. 129 КК України) об'єктом посягання виступає право на життя потерпілого, а тому даний злочин знаходиться у розділі № 2 Кримінального кодексу України під назвою «Злочини проти життя та здоров'я особи» [6, с. 302-303].

Об'єктивна сторона злочину, передбаченого ст. 129 КК України, на відміну від об'єктивної сторони злочину, передбаченого ч. 1 ст. 346 КК України характеризується лише погрозою вбивства. У свою чергу, об'єктивна сторона ч. 2 та ч. 3 ст. 346 КК України характеризується

протиправними діями, направленими на завдання певної шкоди здоров'ю потерпілого. Такі дії у складі злочину «Погроза вбивством» (ст. 129 КК України) відсутні. Також, об'єктивні сторони зазначених складів злочинів різняться між собою переліком осіб, що можуть бути потерпілими від скоєння подібних злочинів. Так, потерпілою від злочину, передбаченого ст. 129 КК України може бути будь-яка особа, а потерпілим від злочину, передбаченого ст. 346 КК України, може бути тільки вищелісний перелік осіб: Президент України, Голова Верховної Ради України, народний депутат України, Прем'єр-міністр України, член Кабінету Міністрів України, Голова чи судді Конституційного Суду України або Верховного Суду України чи вищих спеціалізованих судів України, Генеральний прокурор України, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, Голова Рахункової палати, Голова Національного банку України та керівник політичної партії України [6, с. 303; 4, с. 503-504].

Також, умовою для відмежування зазначених складів злочинів за об'єктивною стороною може бути охоплення ч. 2 та ч. 3 ст. 346 КК України (на відміну від ст. 129 КК України) настання шкідливих наслідків для здоров'я потерпілого, а отже ці злочини є злочинами з матеріальним складом. У свою чергу, погроза вбивством (ст. 129 КК України) не охоплює настання подібних наслідків для особи потерпілого, а отже є злочином з формальним складом [3].

Слід зауважити, що ще однією особливістю відмежування зазначених складів злочинів один від одного за об'єктивною стороною є те, що погроза вбивством може вчинюватись членом організованої групи, за що передбачена кримінальна відповідальність за ч. 2 ст. 129 КК України [3].

Стосовно відмежування зазначених складів злочинів за суб'єктивними ознаками (суб'єктом та суб'єктивною стороною) слід зауважити, що суб'єктами злочинів, передбачених ст. 129 КК України та ч. 1 ст. 346 КК України є особи, що досягли 16-річного віку. Однак, разом з тим,

суб'єктом злочинів, передбачених ч. 2 та ч. 3 ст. 346 КК України, є особа, що досягла 14-річного віку, оскільки дані склади злочинів, на відміну від погрози вбивством (ст. 129 КК України) передбачають настання певних шкідливих наслідків для здоров'я потерпілого [5].

Суб'єктивна сторона досліджуваних злочинів характеризується прямим умислом відносно скоєного діяння (ст. 129 та ст. 346 КК України) та наслідків злочину (ч. 2 та ч. 3 ст. 346 КК України), а тому за даним критерієм зазначені злочини не відмежовують [5].

Що стосується призначення покарання за скоєння порівнюваних злочинів, можна зазначити, що злочин, передбачений ч. 1 ст. 346 КК України є більш тяжким на відміну від злочину, передбаченого ч. 1 ст. 129 КК України, оскільки (як нами вже неодноразово зазначалося раніше) за скоєння злочину, передбаченого ч. 1 ст. 346 КК України передбачене покарання у вигляді позбавлення волі на строк до п'яти років (є злочином середньої тяжкості), а скоєння злочину, передбаченого ч. 1 ст. 129 КК України карається арештом на строк до шести місяців або обмеженням волі на строк до двох років (є злочином невеликої тяжкості). Злочин, передбачений ст. 129 КК України може бути злочином середньої тяжкості лише у разі його скоєння організованою групою (ч. 2 ст. 129 КК України), оскільки за його скоєння передбачене покарання у вигляді позбавлення волі на строк від трьох до п'яти років [3; 5].

Проводячи відмежування складу злочину, передбаченого ст. 346 КК України «Погроза або насильство щодо державного чи громадського діяча» від інших суміжних з ним злочинів, особливу увагу слід приділити особливостям відмежування його від складу злочину, передбаченого ст. 112 КК України «Посягання на життя державного чи громадського діяча», оскільки дані злочини скоюються тільки відносно державного чи громадського діяча.

Першим критерієм, за яким слід відмежовувати зазначені склади злочинів, є об'єкт посягання. Так, об'єктом посягання складу злочину, передбаченого ст. 112 КК

України є національна безпека України в різних її сферах, а додатковим безпосереднім об'єктом також виступає право на життя людини (громадського чи державного діяча). У свою чергу, об'єктом складу злочину, передбаченого ст. 346 КК України є нормальна робота та авторитет представника влади. Додатковим безпосереднім об'єктом виступають право на життя особи потерпілого та його близьких родичів, а також здоров'я зазначених осіб. Тобто зазначені склади злочинів відрізняються між собою об'єктом посягання, а саме: різним основним безпосереднім об'єктом посягання, а також значно ширшим додатковим безпосереднім об'єктом посягання за ст. 346 КК України у порівнянні зі складом злочину, передбаченим ст. 112 КК України [4, с. 31; 4, с. 503-504].

Об'єктивна сторона порівнюваних складів злочинів теж має певні особливості, що й відрізняють дані склади злочинів між собою.

Об'єктивна сторона складу злочину, передбаченого ст. 112 КК України, виражається у посяганні на життя Президента України, Голови Верховної Ради України, народного депутата України, Прем'єр-міністра України, члена Кабінету Міністрів України, Голови чи судді Конституційного Суду України або Верховного Суду України чи вищих спеціалізованих судів України, Генерального прокурора України, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Голови Рахункової палати, Голови Національного банку України та керівника політичної партії України [4, с. 31].

Посягання на життя громадського чи державного діяча виражається у діяннях, направлених на вбивство або замах (як закінчений, так і незакінчений) на вбивство державного чи громадського діяча, що можуть проявлятися у діях (здійснення пострілу, вкладення радіоактивної речовини в кабінеті тощо) або у бездіяльності (наприклад, невчинення необхідної медичної процедури). Важливим є те, що злочин вважається закінченим з моменту здійснення замаху, незалежно від настання фактичних наслідків (шкода здоров'ю

державного діяча може бути не заподіяна зовсім) [4, с. 31].

На відміну від об'єктивної сторони складу злочину, передбаченого ст. 112 КК України, об'єктивна сторона злочину, передбаченого ч. 1 ст. 346 КК України (як нами вже зазначалося раніше) характеризується тільки погрозою вбивства, завданням певної шкоди для здоров'я та майна потерпілого або його близьких родичів без наявності певних шкідливих наслідків, або діями направленими на завдання певної шкоди здоров'ю потерпілого (побоїв, легких, середньої тяжкості або тяжких тілесних ушкоджень) чи його близьким родичам (ч. 2 та ч. 3 ст. 346 КК України) [6, с. 878-879].

Отже, для кваліфікування діяння винної особи за ст. 112 КК України наявність певних наслідків для потерпілого не є обов'язковою, а для кваліфікування діяння за ч. 2 та ч. 3 ст. 346 КК України наявність певних шкідливих наслідків для потерпілого або його близьких родичів є невід'ємним елементом.

Також, слід зазначити, що об'єктивні сторони зазначених складів злочинів різняться між собою також переліком осіб, що можуть визнаватися потерпілими від зазначених злочинів. У злочині, передбаченому ст. 346 КК України перелік осіб, що визнаються потерпілими від злочину є ширшим за перелік, передбачений ст. 112 КК України, оскільки окрім Президента України, Голови Верховної Ради України, народного депутата України, Прем'єр-міністра України, члена Кабінету Міністрів України, Генерального прокурора України, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини тощо потерпілими можуть бути також їх близькі родичі (батьки, дружина (чоловік), діти, рідні брати і сестри, дід, баба, онуки) [4, с. 503-504; 1].

Суб'єкти зазначених складів злочинів також мають певні особливості, оскільки суб'єктом злочину, передбаченого ст. 112 КК України визнається особа, що досягла на момент скоєння злочину 14-річного віку, а суб'єктом злочину, передбаченого ч. 1 ст. 346 КК України є особа, що досягла 16-річного віку. Понижений вік притяг-

нення особи до кримінальної відповідальності (14 років) застосовується лише до суб'єктів злочину, передбаченого ст. 346 КК України у разі вчинення ними кваліфікованого (ч. 2) чи особливо кваліфікованого (ч. 3) складу злочину [3].

Суб'єктивна сторона зазначених складів злочинів характеризується виною лише у формі умислу, а тому певних особливостей, що були б критерієм для відмежування даних складів один від одного не мають [3].

Призначене законодавцем покарання за скоєння злочину, передбаченого ст. 112 КК України – позбавлення волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років або довічне позбавлення волі свідчить про те, що законодавець визнає даний злочин особливо тяжким, а це, у свою чергу, також є особливістю, що відмежовує злочин, передбачений ст. 112 КК України від злочину, передбаченого ст. 346 КК України, оскільки за вчинення жодного зі складів злочинів, передбачених ч. 1, ч. 2 або ч. 3 ст. 346 КК України покарання у вигляді довічного позбавлення волі чи позбавлення волі більше ніж дванадцять років (ч. 3 ст. 346 КК України) законодавцем не встановлено [3].

Отже, проведене нами відмежування складу злочину, передбаченого ст. 346 КК України «Погроза або насильство щодо державного чи громадського діяча» від інших суміжних з ним злочинів дозволяє зробити висновок про те, що правильна кваліфікація діянь винної у скоєнні злочину, передбаченого ст. 346 КК України, особи, а також призначення їй відповідного справедливого покарання залежить від повноти, всебічності та точності проведення відмежування даного складу злочину від інших суміжних з ним злочинів за об'єктивними та суб'єктивними ознаками.

Література

1. Возьний В. Посягання на життя працівника правоохоронного органу, члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовця (ст. 348 КК України) та відмінність цього злочину від

АНОТАЦІЯ

В статті розглянуті проблемні питання відмежування погрози або насильства щодо державного чи громадського діяча (ст. 346 КК України) від інших злочинів проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян. Досліджені спільні та відмінні ознаки і властивості даних складів злочинів. На підставі проведеного дослідження були розроблені відповідні висновки та пропозиції, що можуть мати теоретичне та практичне значення у подальшому вивченні даної проблеми.

SUMMARY

The article discusses the problematic issues of delimitation or threats of violence against the state or public figure (art. 346 of the Criminal Code of Ukraine) from other crimes against the authority of state bodies, local authorities and citizens' associations. Investigated and general characteristics and properties of these offenses. Based on these studies have been developed conclusions and proposals, having theoretical and practical significance in the further study of this problem.

суміжних злочинів / В. Возний // *Юридична Україна*. – 2011. – № 2. – С. 92-98.

2. Закон України «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів» від 23.12.1993 № 3781-ХІІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3781-12>. – Назва з екрану.

3. Кримінальний кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>. – Назва з екрану.

4. Мельник М. І. Кримінальне право. Особлива частина : підручник / М. І. Мельник, В. А. Клименко. – К. : Атіка, 2008. – 712 с.

5. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.pravoznavec.com.ua/books/162/28>. – Назва з екрану.

6. Яценко С. С. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / С. С. Яценко. – К. : А.С.К., 2004. – 1096 с.